

Mirosław Lalak

"Struktura, znak i gra w dyskursie nauk humanistycznych", Jacques Derrida, (Tłum. M.Adamczyk), "Pamiętnik Literacki" z.2 (1986) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 30/2 (104), 182

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

DERRIDA Jacques: Biała mitologia. Metafora w tekście filozoficznym. Tłum. W. Krzemień. "Pamiętnik Literacki" 1986 z. 3 s. 284-318.

Ważna dla myśli i pisarstwa Derridy rozprawa (w tłumaczeniu przedrukowana ze skrótami) z tomu "Marges de la philosophie" (1972). "Biała mitologia" - to metafizyka, "która organizuje i odzwierciedla kulturę Zachodu". Rozprawa poświęcona jest "zużyciu" się metafory filozoficznej, zjawisko to wyznacza jej historię i strukturę. Autor wskazuje na bezowocność dotychczasowych prób klasyfikacji i systematyzacji metafory; używa się w nich bowiem pojęcia metafory, będącego wytworem samej filozofii. Następnie nakreśla "metafizykę zniesienia metafory" jako procesu nieuchronnego w filozofii. Jeden z dwu sposobów "samozniszczenia metafory" polega na zburzeniu "hierarchii podporządkowującej składnię semantycę".

BP/104/11

M.L.

DERRIDA Jacques: Struktura, znak i gra w dyskursie nauk humanistycznych. (Tłum. M. Adamczyk.) "Pamiętnik Literacki" 1986 z. 2 s. 251-267.

Autor stwierdza, że w naukach humanistycznych mamy do czynienia z dwoma sposobami interpretacji struktury, znaku, wolnej gry i interpretacji. Klasyczny, "polega na zredukowaniu lub derywowaniu signifiant, tzn. na ostatecznym podporządkowaniu znaku myśli". Jest to sposób, który potrzebuje do redukcji znaku opozycji, którą poddaje redukcji. Drugi, dekonstrukcyjny, polega na zanegowaniu całego systemu (przede wszystkim opozycji: rozumowe - zmysłowe), w którym redukcja ta obowiązywała. Pochwala on wolną grę i próbuje "wykroczyć poza człowieka i humanizm".

BP/104/12

M.L.